

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze

Regulamin

Odznaki Turystyczno-Krajoznawczej PTTK

„Szlakami Obrońców Granic”

i

propozycja

Książeczki wycieczek

**Uchwała nr 243/XVII/2011
Zarządu Głównego PTTK z 18 czerwca 2011 r.
w sprawie ustanowienia
odznaki turystyczno - krajoznawczej PTTK „Szlakami Obrońców Granic”**

Na podstawie art. 9 ust. 2 pkt. 7 i art. 28 ust. 2 pkt. 17 Statutu PTTK oraz § 4 pkt. 17 Regulaminu ZG PTTK, na wniosek Zarządu Regionalnego Oddziału Szczecińskiego PTTK, Zarząd Główny PTTK:

§ 1

Ustanawia **odznakę turystyczno – krajoznawczą PTTK „Szlakami Obrońców Granic”**

§ 2

Zatwierdza regulamin **odznaki turystyczno - krajoznawczej PTTK „Szlakami Obrońców Granic”** stanowiący załącznik do niniejszej uchwały

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz Generalny ZGPTTK

Andrzej Gordon

Zarząd Główny PTTK

PREZES ZG PTTK

Lech Drożdżyński

Regulamin Odznaki Turystyczno-Krajoznawczej PTTK

„Szlakami Obrońców Granic”

1. Odznaka turystyczno-krajoznawcza PTTK „Szlakami Obrońców Granic”, zwana dalej odznaką, została ustanowiona z okazji 20 rocznicy utworzenia Straży Granicznej w celu upamiętnienia i popularyzacji miejsc związanych z ochroną polskich granic od 1918 roku do czasów współczesnych.

2. Odznakę mogą zdobywać wszyscy turyści, którzy ukończyli 10 rok życia, niezależnie od rodzaju uprawianej turystyki.

3. Odznaka jest jednostopniowa i zdobywanie jej nie podlega ograniczeniom czasowym.

4. Odznakę można zdobywać na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej oraz na terenach historycznie z nią związanych w okresie Drugiej Rzeczypospolitej (1918-1939). W przypadku odwiedzenia miejsc położonych poza granicami kraju, na dawnych Kresach Wschodnich, ma zastosowanie punkt 7 niniejszego regulaminu.

5. Warunkiem zdobycia odznaki jest odbycie co najmniej 10 wycieczek jednodniowych w dowolnej dyscyplinie turystycznej, na terenie co najmniej dwóch województw i uzyskanie co najmniej 50 pkt. za odwiedzenie miejsc lub obiektów związanych z historią polskich formacji granicznych wybranych z wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do regulaminu niniejszej odznaki. Za zwiedzenie wskazanych miejscowości i obiektów przyznaje się 5 pkt. za każdą miejscowość. Nie zalicza się punktów uzyskanych za zwiedzanie obiektów w miejscowości swojego zamieszkania.

6. O przyznanie odznaki mogą również ubiegać się uczestnicy co najmniej trzech Ogólnopolskich Rajdów Górskich „Szlakami Obrońców Granic” organizowanych przez Komisję Turystyki Resortu Spraw Wewnętrznych i Administracji, pod warunkiem uzyskania potwierdzenia uczestnictwa z podaniem co najmniej 12 tras przejścia, bez konieczności dodatkowego odwiedzenia miejsc lub obiektów związanych z historią polskich formacji granicznych.

7. W przypadku odwiedzenia miejsc lub obiektów związanych z historią polskich formacji granicznych, nieuwzględnionych w wykazie, turysta może opracować i zamieścić jego historię oraz opis krajoznawczy. W takim przypadku ubiegający otrzymuje 5 pkt. za każdy wykonany opis obiektu lub miejsca.

8. Przy zdobywaniu odznaki obowiązują potwierdzenia terenowe uzyskane w miejscowych obiektach PTTK, urzędach, instytucjach, zakładach państwowych, prywatnych i spółdzielczych, posterunkach policji, placówkach Straży Granicznej, urzędach pocztowych, stacjach kolejowych, domach wczasowych itp. W przypadku braku możliwości ich uzyskania, dopuszczalne jest wykonanie zdjęcia turysty ubiegającego się o odznakę w miejscu lub na tle obiektu związanego z historią polskich formacji granicznych.

9. Wycieczki odbyte przez turystę ubiegającego się o odznakę, mogą być jednocześnie zaliczane na inne odznaki turystyczne PTTK.

10. Weryfikacja odznaki przeprowadzana jest na podstawie dowolnie prowadzonej kroniki, w której znajdują się informacje o dacie, trasie i długości wycieczki (w kilometrach) wraz ze wskazaniem miejsc wybranych z wykazu oraz potwierdzenia terenowe lub zdjęcia.

11. Odznakę weryfikują i przyznają Zespoły Weryfikacyjne Regionalnej Odznaki Krajoznawczej PTTK.

12. Dystrybucją odznaki zajmuje się Regionalny Oddział PTTK im. Stefana Kaczmarka w Szczecinie (al. Papieża Jana Pawła II 49a, 70-415 Szczecin).

13. Interpretację niniejszego regulaminu Zarząd Główny PTTK ceduje na Komisję Środowiskową ZG PTTK.

14. Regulamin został zatwierdzony przez Zarząd Główny PTTK uchwałą 243/XVII/2011 z 18 czerwca 2011 r.

Wzór odznaki:

Załącznik nr 1 do regulaminu odznaki został zmieniony i uzupełniony na podstawie uchwały nr 37/XVII/2013 r. Prezydium Zarządu Głównego PTTK z 13 września 2013 r.

Załącznik nr 1.

Turysto planując odwiedzenie poniżej wskazanych miejsc pamiętaj, że niektóre z nich są aktualnie własnością prywatną lub należą do różnych instytucji, dlatego bądź uprzejmy i staraj się podczas ich zwiedzania zachować odpowiedni takt.

Województwo dolnośląskie:

Bielawa Dolna gm. Pieńsk (była strażnica WOP i SG), Karpacz (Schronisko Górskie „Dom Śląski” pod Śnieżką - była strażnica WOP i SG; schronisko PTTK „Śnieżka” - byłe przejście małego ruchu granicznego i tablica pamiątkowa WOP przy wejściu), Kowary – przełęcz Okraj 3a (była strażnica WOP i SG), Lubań (ul. Wojska Polskiego 2 - sala tradycji Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych SG), Lubawka (ul. Przyjaciół Żołnierza 5a – była strażnica WOP i SG), Międzybórz (budynek SG, aleja drzew – dawna granica); Międzygórze gm. Bystrzyca Kłodzka (ul. Śnieżna 3 – była strażnica WOP i SG), Orle gm. Szklarska Poręba (schronisko górskie - dawna strażnica WOP), Pasterka gm. Radków (Schronisko PTTK – była strażnica WOP), Przesieka przeł. Karkonoska gm. Podgórzyn (była strażnica WOP i SG), Pieńsk (pomnik Żołnierza WOP st. strz. Tadeusza Wróbla), Porajów gm. Bogatynia (trójstyk granic), Radomierzyce gm. Zgorzelec (była strażnica WOP i SG), Prędocice - Toporów gm. Pieńsk (pomnik Żołnierzy 2. Armii WP i ruiny strażnicy WOP), Szklarska Poręba – Jakuszyce (była strażnica WOP i SG), Świeradów-Zdrój (tablica pamiątkowa WOP przy domu zdrojowym), Zgorzelec (tablica pamiątkowa żołnierza WOP kpr. Wiktora Haponiuka).

Województwo kujawsko-pomorskie:

Kamień Krajeński (przedwojenny komisariat SG); Witkowo gm. Kamień Krajeński (budynek dawnej placówki SG), Zwierzyniec k. Szembruka gm. Rogoźno – leśniczówka, kamień graniczny tzw. wersalski (przemieszczony).

Województwo lubelskie:

Chełm (ul. Trubakowska 2 - pomnik Bohaterów Polskich Formacji Granicznych, na terenie Nadbużańskiego Oddziału SG im. 27 Wołyńskiej Dywizji AK), Czumów gm. Hrubieszów (XIX dwór – była strażnica WOP, sala tradycji formacji granicznych), Dołhobrody gm. Hanna (sala tradycji Placówki SG im ppor. KOP Jana Bołbotta), Hanna (izba tradycji Gimnazjum

Publicznego im. żołnierzy KOP), Horodło (kościół św. Jacka – tablica pamiątkowa i mogiły obrońców granic na cmentarzu parafialnym), Dorohusk (ul. Graniczna nr 4 - budynek dawnej strażnicy), Kock (cmentarz wojenny z mogiłami żołnierzy KOP), Krasnobród (kwatery wojenna żołnierzy KOP), Lublin (KUL, tablica pamięci ppor. KOP Jana Bołbotta poległego w 1939 r.), Łaszczów (Placówka SG ul. Lwowska nr 29 - sala tradycji), Łosiniec gm. Susiec (kwatery wojenna żołnierzy KOP na cmentarzu wojennym), Majdan Górny gm. Tomaszów Lubelski (ul. Długa nr 136, siedziba Stowarzyszenia „Ochotniczy Szwadron Ułanów Ziemi Tomaszowskiej” m.in. kultywującego tradycje 1. Pułku Kawalerii KOP), Matcze gm. Horodło (mogiły obrońców granic na cmentarzu polsko-ukraińskim), Strzyżów gm. Horodło (była strażnica WOP – obecnie siedziba cukrowni), Terespol (Placówka SG ul. Wojska Polskiego nr 164 - pomnik poległych żołnierzy WOP; budynek byłej strażnicy WOP), Terespol (mogiły żołnierzy KOP na cmentarzu parafialnym), Tyszowce (mogiły żołnierzy KOP na cmentarzu parafialnym), Uhrusk gm. Wola Uhruska (XIX dwór – była strażnica WOP – obecnie Rolniczy Zakład Doświadczalny), Włodawa (sala tradycji Placówki SG im. gen. Nikodema Sulika; przy ul. Piłsudskiego 52 - była strażnica WOP; cmentarz wojenny z mogiłami żołnierzy KOP), Wola Uhruska (izba tradycji w Placówce SG), Wytyczno gm. Urszulin (Kopiec Chwały i Cmentarz Wojenny Żołnierzy KOP).

Województwo lubuskie

Cybinka (była strażnica WOP i SG), Krosno Odrzańskie (ul. Poprzeczna 1 - izba tradycji Nadodrzańskiego Oddziału SG), Lęknica (była strażnica WOP), Olszyna gm. Trzebiel (była strażnica SG), Przewóz (była strażnica WOP im. st. strz. Adama Gromka), Rąbice gm. Cybinka (była strażnica WOP), Rybocice gm. Słubice (była strażnica SG), Sobolice gm. Przewóz (XIX w. pałac - była strażnica WOP i SG), Słubice (była strażnica SG i znak graniczny poświęcony żołnierzom WOP, znajdujący się na terenie Nadzoru Wodnego), Starościn gm. Rzepina (XIX w. pałac - w 1945 r. siedziba sztabu Oddziału WOP nr 2), Stoki gm. Pszczew (przedwojenna placówka SG), Trzciel (przedwojenna placówka SG), Tuplice (była strażnica SG), Wierzbnice gm. Przytoczna (kamień graniczny w dawnym parku pałacowym), Zasieki gm. Brody (była strażnica SG).

Województwo łódzkie

Bolesławiec (stała wystawa historii KOP w Zespole Szkół Publicznych im. KOP), Piaski gm. Bolesławiec (mogiła żołnierza KOP), Praszka (bratnia mogiła funkcjonariuszy SG z placówki SG Proсна), Skomlin (mogiła poległego funkcjonariusza SG), Strońsko gm. Zapolice (kwatery wojenna żołnierzy 1. Pułku Kawalerii KOP), Wójcin gm. Łubnice (mogiła żołnierzy KOP i SG), Złoczew (mogiła żołnierza KOP), Żdżary gm. Bolesławiec (mogiła żołnierza KOP).

Województwo małopolskie:

Chochółów gm. Czarny Dunajec (kamień pamiątkowy poświęcony Marszałkowi Edwardowi Rydzowi-Śmigłemu w pobliżu znaku gran. II/280), Chyżne gm. Jabłonka (byłe przejście graniczne), Jurgów gm. Bukowina Tatrzańska (była strażnica), Kacwin gm. Łapsze Niżne (była strażnica i dawne przedwojenne przejście graniczne w rejonie znaku gran. II/140), Łysa Polana gm. Bukowina Tatrzańska (była strażnica), Muszyna (była strażnica, budynek dawnego Domu Zdrojowego z Komisariatem SG oraz stała wystawa tematyczna w Gimnazjum Publicznym im. SG II RP), Nowy Targ (budynek dawnej strażnicy WOP i SG), Nowy Sącz (sala tradycji Karpackiego Oddziału SG i pomnik bohaterów Karpackiej Brygady WOP), Piwniczna-Zdrój („Stary Cmentarz” – tablica przod. SG A. Sidełko, Dąb Pamięci kom. SG M. Padola, budynek dawnego komisariatu SG II RP i placówki SG), Podczerwone gm. Czarny Dunajec (była strażnica), Rytro (przedwojenny budynek SG), Sromowce Niżne – Pieniny gm. Czorsztyn (cmentarz parafialny – nagrobki przedwojennych funkcjonariuszy SG), Sromowce Wyżne gm. Czorsztyn (budynek przedwojennego przejścia granicznego i była placówka SG; cmentarz parafialny - przedwojenny nagrobek funkcjonariusza SG), Szczawnica - przełom Dunajca (droga pienińska – dawne przejście graniczne), Szlachtowa (była placówka SG), Witów gm. Kościelisko (była strażnica), Wysoka gm. Jordanów (kwatery wojenna żołnierzy WP), Wysowa Zdrój gm. Uście Gorlickie (budynek plebani - była strażnica WOP), Zakopane (Placówka SG – słup graniczny z okresu II Rzeczypospolitej),

Województwo mazowieckie:

Chorzele (budynek przedwojennej placówki SG, rekonstrukcja znaków z granicy polsko-pruskiej przy drodze k/Opaleńca), Góra Kalwaria (budynek przedwojennej Centralnej Szkoły Straży Granicznej), Karczew (kwatery wojenna żołnierzy KOP), Ołtarzew (cmentarz wojenny z mogiłami żołnierzy KOP), Piaseczno (na cmentarzu, grób płk Adolfa Małyszko, twórcy polskich formacji

granicznych w 1918 r.), Przasnysz (budynek starostwa powiatowego - dawny komisariat SG), Radom-Borki (kwatery wojenna żołnierzy KOP), Szydłowiec (kwatery wojenna żołnierzy KOP), Warszawa (przedwojenny budynek dowództwa KOP przy ul. Chałubińskiego 3; przedwojenny budynek Komendy Głównej Straży Granicznej przy ul. Żurawiej, róg Poznańskiej; kruchta katyńska w Bazylice Św. Krzyża; al. Niepodległości 100 – Komenda Główna SG z tablicami pamiątkowymi żołnierzy KOP i SG poległych w 1939 r., ekspozycja pamiątek w siedzibie Stowarzyszenia Weteranów Polskich Formacji Granicznych).

Województwo opolskie:

Jarnołtówek gm. Głucholazy (dawna wieża obserwacyjna WOP), Pokrzywna gm. Głucholazy (dawna strażnica WOP, obecnie schronisko PTSM), Ściborzycze Wielkie gm. Kietrz (była strażnica WOP).

Województwo podlaskie:

Berżniki (bratnia mogiła żołnierzy KOP i tablica pamiątkowa), Białystok (krag katyńskich Dębów Pamięci), Białowieża (Centrum Edukacji Leśnej „Jagiellońskie” – była strażnica WOP), Białystok (ul. Bema 100 - izba tradycji Podlaskiego Oddziału SG im gen. dyw. Henryka Minkiewicza oraz zespół tablic pamiątkowych), Filipów (była strażnica KOP; pomnik Marszałka Józefa Piłsudskiego ufundowany przez KOP), Giby (obelisk poległych żołnierzy KOP), Grajewo (ekspozycja SG w Grajewskiej Izbie Historycznej), Hołny Wolmera gm. Sejny (budynek byłej strażnicy KOP i WOP), Jodłówka gm. Dubicze Cerkiewne (dworek w parku podworskim – była strażnica WOP), Kamienna Stara gm. Dąbrowa Białostocka (mogiła gen. Nikodema Sulika), Koterka gm. Mielnik (była strażnica WOP), Nowogród (schron bojowy i mogiła obrońców - żołnierzy KOP), Osowiec gm. Goniądz (muzeum twierdzy i Centralnej Szkoły Podoficerskiej KOP, Dęby Pamięci oficerów CSP KOP), Rutka Tartak (przedwojenna strażnica KOP i SG), Sejny (Dęby Pamięci żołnierzy KOP; budynek Liceum Ogólnokształcącego im. Szymona Konarskiego - dawne koszary KOP; ekspozycja „graniczna” w Muzeum Ziemi Sejneńskiej), Strękowa Góra gm. Zawady (forty obronne odcinka "Wizna" i tablice pamięci bohaterskich dowódców), Suwałki (ul. 23 Października - dawny kompleks koszar „filipowskich” zajmowanych przez KOP i SG), Stanowisko gm. Giby (była strażnica i pomnik poległych żołnierzy KOP), Wincenta gm. Kolno (były budynek celny), Wizna – pozostałości pozycji „Wizna” (rejon walk żołnierzy Batalionu KOP „Sarny”: Gać, Giełczyn,

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze

Strękowa Góra, Kurpiki, Maliszewo i Strumiłowo), Wizajny (pomnik Marszałka Józefa Piłsudskiego ufundowany przez KOP, wystawa graniczna w Gimnazjum im. KOP i Dąb Pamięci sierż. J. Rubasa), Zawady (Dąb Pamięci kom. SG L. Weigela).

Województwo podkarpackie:

Baligród (pomnik poległych Żołnierzy WP, WOP i KBW; cmentarz wojskowy 1944-1947); Huta Polańska gm. Krempna (schronisko „Hajstra” - była strażnica WOP), Jasiel (ruiny strażnicy i pomnik poległych Żołnierzy WOP; pomnik kurierów beskidzkich AK), Jasło (ul. Wyspiańskiego nr 4 - przedwojenny budynek Straży Granicznej, aleja Dębów Pamięci m.in. oficerów SG przy Zespole Szkół Nr 3), Jaśliska (budynek dawnego komisariatu SG - obecnie schronisko „Zaścianek” oraz budynek dawnej strażnicy WOP i SG), Lutowiska (drewniany budynek strażnicy WOP), Krzemieniec (Kremenaros – trój styk granic), Łupków gm. Komańcza (była strażnica WOP), Posada Jaśliska (przebudowany budynek dawnego komisariatu SG), Roztoki Górne gm. Baligród (ośrodek wypoczynkowy - była strażnica WOP), Trzcinica gm. Jasło (most na rzece Ropie im. strz. KOP K. Mazurczaka i jego grób na cmentarzu parafialnym), Wetlina (pomnik poległych żołnierzy WOP), Ustrzyki Dolne (pomnik żołnierzy polskich poległych w latach 1945-1947), Zagórz („Stary Cmentarz” - pomnik poległych żołnierzy WOP).

Województwo pomorskie:

Babilon gm. Konarzyny (ekspozycja pamiątek w budynku przedwojennej placówki SG), Chojnice (ul. Warszawska nr 13 - przedwojenny budynek Inspektoratu SG), Gdańsk-Zaspa (cmentarz bohaterów), Gdynia (kuter pościgowy SG „Batory” w Muzeum Marynarki Wojennej), Janowo gm. Kwidzyn („Mała Polska” - dawny budynek placówki SG i UC), Konarzyny (mogiła funkcjonariusza SG poległego w 1935 r. i pozostałości posterunku granicznego), Jastarnia – pozostałości pozycji Ośrodka Oporu „Jastarnia” (rejon walk żołnierzy IV Batalionu KOP „Hel”), Krynica Morska – Przebrno (dawna ścieżka graniczna i słupy graniczne z okresu II Rzeczypospolitej), Nowa Karczma gm. Konarzyny (budynek mieszkalny i pozostałości dawnej placówki SG), Władysławek gm. Chojnice (przedwojenny posterunek UC i SG), Szymankowo gm. Lichnowy (budynek PKP - przedwojenna siedziba UC i SG), Tczew (budynek dawnego inspektoratu i placówki SG oraz funkcjonariusza SG poległego w zasadzce), Zielona Huta gm. Konarzyny (przedwojenny komisariat SG).

Województwo śląskie:

Węgierska Górka (forty obronne KOP), Gliwice (ul. Daszyńskiego 54 - budynek byłego dowództwa Górnośląskiej Brygady WOP), Goleszów (pomnik pod Grabówką i muzeum podobozu oświęcimskiego), Jaworzynka (przedwojenna, drewniana strażnica Straży Celnej i SG), Jaworzynka - Trzycatek (trójstyk granic), Mała Czantoria (Pomnik Partyzantów), Pilsko (pomnik poległego strz. KOP Franciszka Basika), Racibórz (ul. Dąbrowskiego 2 – sala tradycji Śląskiego Oddziału SG im. Powstańców Śląskich), Rycerka Górna gm. Rajcza (pomnik poległych żołnierzy WOP i schronisko PTTK na Wielkiej Raczy im kpt. Zbigniewa Plewy).

Województwo świętokrzyskie:

Kazanów (kwatery wojenna żołnierzy KOP ze 163. pp rez.), Końskie (kwatery wojenna żołnierzy KOP ze 163. pp rez.).

Województwo warmińsko-mazurskie:

Asuny gm. Barciany (była strażnica WOP), Banie Mazurskie (Placówka SG – pamiątkowy obelisk poświęcony obrońcom granic przy ul. Topolowej 31; była strażnica WOP), Barciany (Szkoła Podstawowa im. Straży Granicznej – sala tradycji), Bezledy gm. Bartoszyce (Gimnazjum im. Straży Granicznej - izba tradycji), Bogusze gm. Prostki (słup graniczny z 1545 r., przedwojenna strażnica SG i były budynek Urzędu Celnego), Bolcie gm. Dubeninki (trójstyk granic), Kętrzyn (ul. Władysława Sikorskiego nr 78 - izba tradycji Centrum Szkolenia SG im. Korpusu Ochrony Pogranicza i zespół tablic pamiątkowych), Posłusze gm. Bartoszyce (XIX w. pałac – była strażnica WOP), Radomno k. Iławy gm. Nowe Miasto Lubawskie – kamień graniczny oraz kopczyki graniczne, Święta Lipka gm. Reszel (zabytkowy słup graniczny z 1750 r.), Wielewo gm. Barciany (XIX w. pałac – była strażnica WOP), Żabin gm. Banie Mazurskie (Szkoła Podstawowa – była strażnica WOP).

Województwo wielkopolskie:

Boczków gm. Nowe Skalmierzyce (pomnik J. Mertki pierwszego zabitego przez Niemców powstańca wielkopolskiego), Dębno Polskie gm. Rawicz (przedwojenna strażnica SG), Henryków gm. Świącichów (przedwojenna strażnica SG), Jutrosin (przedwojenny komisariat SG), Kaszczor gm. Przemęt (budynek dawnej placówki SG - budynek poczty, dawne koszary plutonu wzmocnienia

SG w budynku ośrodka zdrowia), Mechów gm. Perzów (budynek przedwojennej placówki SG), Mostowo gm. Rawicz (budynek przedwojennej strażnicy SG), Nowe Skalmierzyce (gmach dworca kolejowego, dawny dworzec celno-graniczny), Odolanów (budynek dawnego komisariatu Straży Celnej i placówki SG oraz lapidarium znaków granicznych), Ostrów Wielkopolski (budynek przedwojennego Inspektoratu SG; mogiła J. Mertki na cmentarzu na ul. Limanowskiego), Piła (Muzeum Okręgowe w budynku dawnego konsulatu RP), Radomyśl gm. Wijewo (przedwojenny budynek placówki SG), Sośnie (ośrodek zdrowia – przedwojenny budynek SG), Śmiłowo gm. Kaczory (cmentarz - pomnik kpr. SG Piotra Konieczki), Ujście n. Notecią (dawne budynki SG), Włoszakowice (budynek dawnego komisariatu SG), Wolsztyn (przedwojenny komisariat SG), Zabórowiec gm. Wijewo (ośrodek archidiecezjalny - dawna strażnica SG), Zbąszyń (przedwojenny komisariat SG), Zduny (przedwojenne budynki UC i SG; ekspozycja SG w Izbie Muzealnej),

Województwo zachodniopomorskie:

Barniśław gm. Kołbaskowo (była strażnica WOP i SG), Cedynia (była strażnica WOP i SG), Chojna (była strażnica WOP i SG), Czelin gm. Mieszkowice (była strażnica WOP i SG), Dobieszczyń gm. Police (była strażnica szkolna WOP), Gozdowice gm. Mieszkowice (muzeum wojskowe), Gryfino (budynek byłej strażnicy WOP i SG), Kołobrzeg (pomnik żołnierzy WOP i SG; lapidarium znaków granicznych w Muzeum Oręża Polskiego), Koszalin (ul. Józefa Piłsudskiego nr 92 - sala tradycji Centralnego Ośrodka Szkolenia SG im Józefa Piłsudskiego oraz zespół tablic pamiątkowych i pomników), Kamieniec gm. Kołbaskowo (była strażnica WOP i SG), Kościno gm. Dobra (była strażnica WOP i SG), Lubieszyn gm. Dobra (byłe przejście graniczne), Namysłin gm. Boleszkowice – kościół, tablica pamiątkowa upamiętniająca kpt. Ludwika Karbarza i żołnierzy WOP, Nowe Warpno – Karszno (XIX pałac - była strażnica WOP i SG), Osieki k. Koszalina gm. Sianów (krzyż przydrożny z błogosławieństwem dla mieszkańców i żołnierzy WOP), Rosówek gm. Kołbaskowo (byłe przejście graniczne), Stolec gm. Dobra (XIX w. pałac - była strażnica WOP i SG), Szczecin (Placówka SG przy ul. Żołnierskiej 4 - lapidarium znaków granicznych i obelisk poległych żołnierzy WOP), Trzebież gm. Police (była placówka WOP i SG).

Kontakt z wymienionymi jednostkami Straży Granicznej możliwy jest pod niżej wymienionymi telefonami:

Banie Mazurskie, Placówka SG, tel. 87-6157920,
Białystok, Podlaski Oddział SG, tel. 85-7145000,
Chełm, Nadbużański Oddział SG, tel. 82-5685000,
Dołhobrody, Placówka SG, tel. 83-3799400,
Kętrzyn, Centrum Szkolenia Straży Granicznej, tel. 89-750300,
Koszalin, Centralny Ośrodek Szkolenia SG, tel. 94-3444084,
Krosno Odrzańskie, Nadodrzański Oddział SG, tel. 68-3582111,
Lubań, Ośrodek Szkoleń Specjalistycznych SG, tel. 75-7254000,
Łaszczów, Placówka SG, 84-6612200,
Nowy Sącz, Karpacki Oddział SG, 18-4153000,
Racibórz, Śląski Oddział SG, tel. 32-4144002,
Rutka Tartak, Placówka SG, tel. 87-5660300,
Szczecin, Placówka SG, tel. 91-4665520,
Terespol, Placówka SG, tel. 83-3772300,
Włodawa, Placówka SG, tel. 82-5727400.

Odnaka rozprawdzana jest przez:

Koło PTTK nr 39 – Klub Górski przy Placówce SG w Szczecinie
71-141 Szczecin, ul. Żołnierska 4, pttk39szczecin@interia.pl

Propozycja Książeczki wycieczek

Imię i nazwisko .....

Data urodzenia .....miejsce urodzenia.....

Adres zamieszkania .....

Przynależność do PTTK tak/ nie, jeżeli tak do jakiego koła .....

Data wycieczki	Tras i długość (km) wycieczki Opis miejsc związanych z historią polskich formacji granicznych	Potwierdzenie terenowe / zdjęcie z obiektem

Data wycieczki	Tras i długość (km) wycieczki Opis miejsc związanych z historią polskich formacji granicznych	Potwierdzenie terenowe / zdjęcie z obiektem

Data wycieczki	Tras i długość (km) wycieczki Opis miejsc związanych z historią polskich formacji granicznych	Potwierdzenie terenowe / zdjęcie z obiektem

Data wycieczki	Tras i długość (km) wycieczki Opis miejsc związanych z historią polskich formacji granicznych	Potwierdzenie terenowe / zdjęcie z obiektem

Data wycieczki	Tras i długość (km) wycieczki Opis miejsc związanych z historią polskich formacji granicznych	Potwierdzenie terenowe / zdjęcie z obiektem

Data wycieczki	Tras i długość (km) wycieczki Opis miejsc związanych z historią polskich formacji granicznych	Potwierdzenie terenowe / zdjęcie z obiektem